REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR UPPSALA LÄN

MÅLBILAGA

2016-05-12

Bakgrund

Under 2015-2016 har ett nytt förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län förberetts. Förslaget skickas ut på remiss från 12 maj till 30 september 2016. Enligt tidplanen ska regionförbundets förbundsfullmäktige besluta om strategin i december 2016, för att sedan fastställas av ett nybildat regionfullmäktige för Region Uppsala i jan/feb 2017.

I remissversionen förslås att regionens vision är:

”Ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft”

Strategins olika mål och förslag till åtaganden samlas under tre prioriterade områden:

- ***En region för alla***
- ***En växande region***
- ***En nyskapande region***

Varje prioriterat område innehåller mätbara mål – totalt elva mål - som visar vad som behöver uppnås på länsnivå.

I denna bilaga beskrivs och konkretiseras varje mål. För att ge målen relevans kan flera mål brytas ner på kommunal nivå, utifrån nuläge och ambition i respektive kommun. Det är upp till varje kommun att välja egen målnivåer, som relaterar till nuläge och ambition.

Frågor kan besvaras av bitr regiondirektör Tomas.Stavbom(at)regionuppsala.se

EN REGION FÖR ALLA

A. Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska överstiga 80 procent.

B. Andelen 30-34-åringar som har minst en tvåårig eftergymnasial utbildning ska överstiga 57 %.

C. Andelen sysselsatta i åldrarna 20-64 år ska överstiga 80 %.

D. Regioninvånarna ska ha landets högsta självskattade hälsa, med minskade skillnader mellan grupper och individer.

A. Examen från gymnasieskolan inom 4 år

Uppnådd examen från gymnasieutbildning är ofta ett krav för att kunna få inträde på arbetsmarknaden. En god genomströmning är avgörande för regionens kompetensförsörjning och kostnadsbesparande för kommunerna.

Måttet på genomströmning har anpassats till den reformerade gymnasieskolan, Gy 2011, och utgår från andelen elever som uppnått examen inom fyra år.

Mål: Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska överstiga 80 procent.
Indikator: Gymnasieelever med examen inom 4 år.
Baslinje: 70 % år 2015, för nybörjarelever ht 2011
Källa: Skolverket

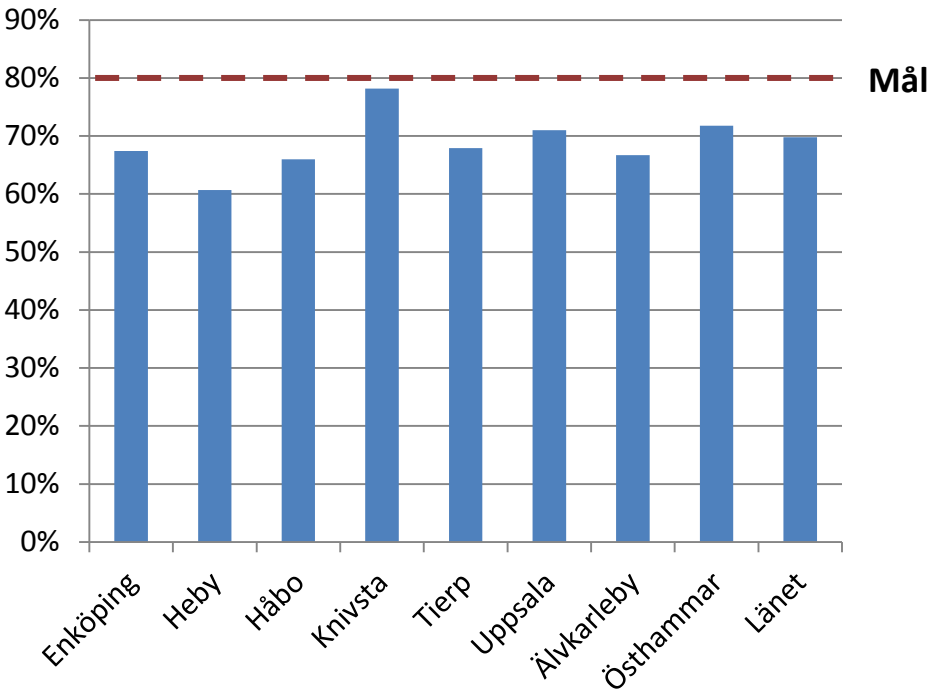

	Enköping	Heby	Håbo	Knivsta	Tierp	Uppsala	Älvkarleby	Östhammar	Länet
Totalt	67%	61%	66%	78%	68%	71%	67%	72%	70%
Män	63%	51%	67%	69%	65%	68%	67%	68%	66%
Kvinnor	73%	71%	66%	86%	71%	75%	67%	75%	74%

B. Andel med eftergymnasial utbildning

Målet om andelen 30-34 åringar med minst tvåårig eftergymnasial utbildningen knyter an till europeiska och nationella utbildningsmål. Uppsalaregionen (54,7%) överskrider redan idag både det nationella målet (40-45 %) och det europeiska målet (40 %).

Utbildningsnivån har ökat både i länet och i riket som helhet. Det råder dock stora skillnader mellan män och kvinnor, där kvinnor generellt sett har högre utbildningsnivå. Det råder även stora skillnader i utbildningsnivå mellan länets kommunerna.

	2010	2011	2012	2013	2014
Uppsala län	53,0	53,4	54,0	54,3	54,7
Riket	46,8	47,6	48,3	48,7	48,9

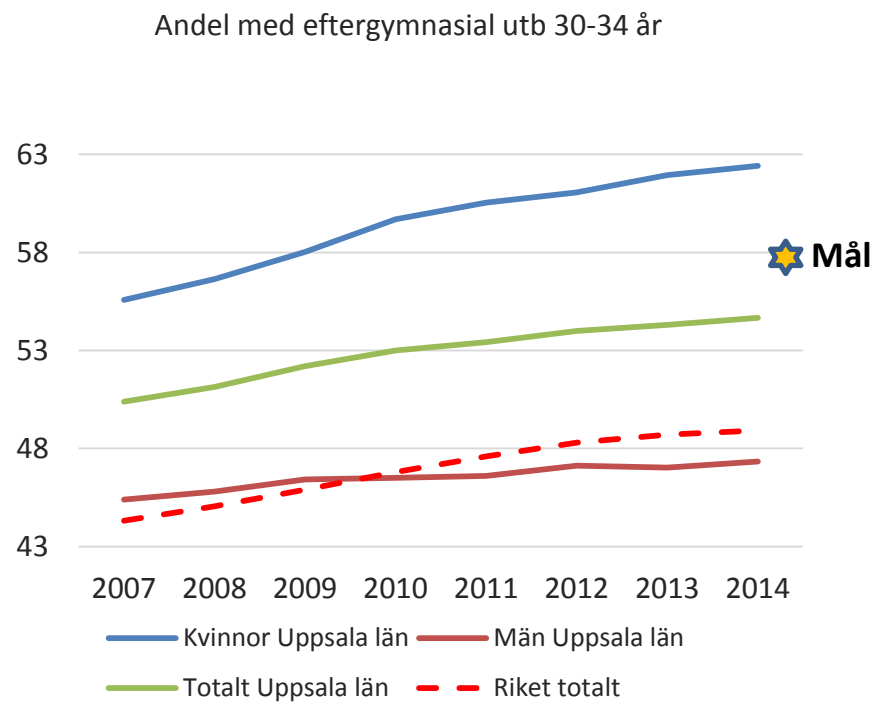

Mål: Andelen 30-34-åringar som har minst en tvåårig eftergymnasial utbildning ska överstiga 57 %.
Indikator: Andelen 30-34 åringar som har minst en tvåårig eftergymnasial utbildning
Baslinje: 54,7 %, år 2014
Källa: Statistiska centralbyrån

C. Sysselsättningsgrad

Det europeiska målet för sysselsättning bland kvinnor och män 20-64 år är satt till 75 % år 2020. Motsvarande sysselsättningsmål för Sverige är 80 %. I Sverige ska höjningen främst ske i grupper med en svag förankring på arbetsmarknaden, såsom gymnasieavhoppade unga, funktionsnedsatta och utrikesfödda samt genom insatser för att motverka långtidsarbetslöshet.

- Sysselsättningsgraden skiljer sig åt mellan länets kommuner; 74 % till 86 %.
- Sysselsättningsgraden bland män är generellt sett är högre än bland kvinnor.
- Studerande räknas inte som sysselsatta.

Mål: I Uppsalaregionen ska andelen sysselsatta i åldrarna 20-64 år överstiga 80 %
Indikator: Nattbefolkningens förvärvsfrekvens
Baslinje: 76,9 %, år 2013.
Källa: SCB

2013	Total	Kvinnor	Män
Enköping	81,8	79,8	83,8
Heby	79,3	76,1	82,4
Håbo	83,6	81,5	85,6
Knivsta	86,4	84,5	88,2
Tierp	77,3	73,7	80,8
Uppsala	74,1	72,9	75,2
Älvkarleby	75,9	73,8	78,0
Östhammar	83,8	80,9	86,5
Uppsala län	**76,9**	**75,3**	**78,6**
Riket	77,1	75,7	78,5

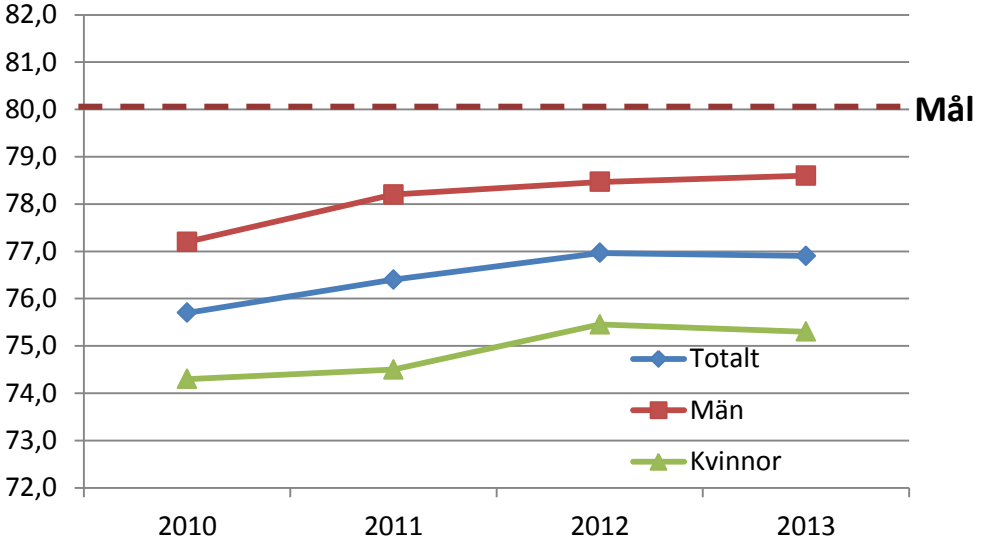

C. Självskattad hälsa

73 procent av den vuxna befolkningen skattar sin egen hälsa som bra eller mycket bra. Män uppger att de mår bra eller mycket bra i högre utsträckning än kvinnor, i alla åldersgrupper.

Den senaste enkäten genomfördes år 2012. Ny enkät genomförs år 2016.

Högst självskattad hälsa i landet har invånarna i Stockholms, Jönköpings och Hallands län. Där angav 75 procent att de hade bra eller mycket bra hälsa år 2012.

Mål: Regioninvånarna ska ha landets högsta självskattade hälsa, med minskade skillnader mellan grupper och individer.
Indikator: Självskattad hälsa (16-85+ år)
Baslinje: 73 %, år 2012
Källa: Folkhälsomyndigheter. Liv och hälsa-undersökningen. SKL Öppna jämförelser

2012	Män	Kvinnor	Totalt
Enköping	77	68	73
Heby	68	73	70
Håbo	69	69	69
Knivsta	74	73	74
Tierps	68	64	66
Uppsala	77	73	75
Älvkarleby	71	69	69
Östhammar	69	69	69
Länet totalt	**76**	**70**	**73**
Riket	**75**	**71**	**73**

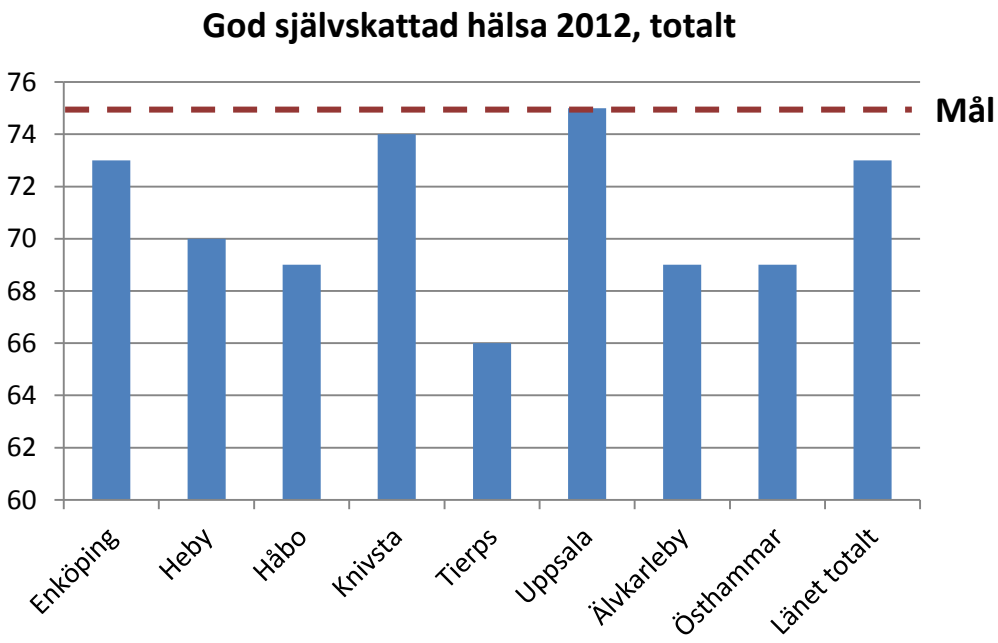

EN VÄXANDE REGION

E. Planera för ca 5000 bostäder per år till år 2023 för att bygga ikapp behoven och därefter ca 2100 nya bostäder per år för att möta befolkningstillväxten.

F. De samlade utsläppen av växthusgaser, i absoluta tal, ska minska med minst 40 procent till år 2030 jämfört med år 1990.

G. Minst 95 procent av alla hushåll och verksamheter ska vara anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband minst 100 Mb/sek till 2030.

H. Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030.

E. Ökat bostadsbyggande

För att befolkningsökningen långsiktigt ska kunna hålla prognosen krävs att bostadsbyggandet håller en tillräckligt hög nivå. För att bygga ikapp bostadsunderskottet, möjliggöra omflyttning och möta befolkningstillväxten behöver det byggas omkring 43 000 bostäder till år 2030 och totalt 90 000 till år 2050.

Mellan 2000 och 2014 färdigställdes drygt 19 000 lägenheter i länet. Under samma period ökade befolkningen med nära 43 000 personer. Under 2014 färdigställdes 1703 lägenheter.

Mål: Planera för ca 5000 bostäder per år till år 2023 för att bygga ikapp behoven och därefter ca 2100 nya bostäder per år för att möta befolkningstillväxten.
Indikator: Färdigställda lägenheter i nybyggda småhus och flerfamiljshus i Uppsala län
Källa: Statistiska centralbyrån

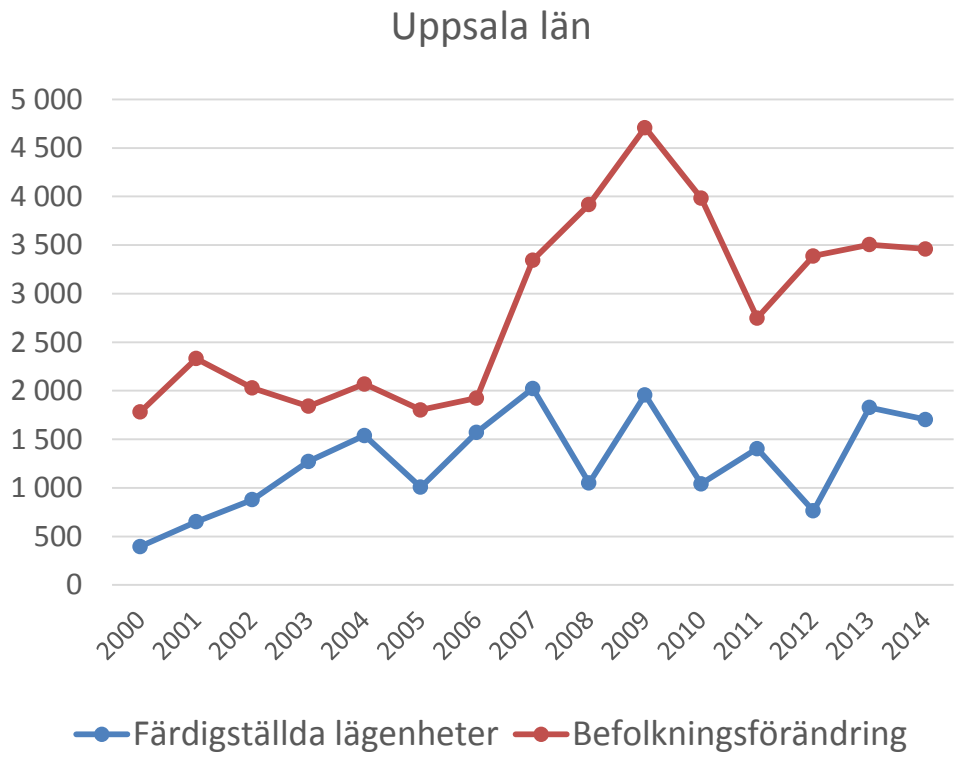

F. Minskade klimatpåverkande utsläpp

Mellan 1990 och 2014 minskade de totala utsläppen av växthusgaser i Uppsala län med ca 26 %, trots befolkningsökningen.

Sveriges nationella klimatmål är att utsläppen år 2020 bör vara 40 procent lägre än år 1990. Det nationella målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter. Målet har en högre ambitionsnivå än det åtagande som Sverige har enligt EU:s bördefördelning.

De främsta klimatpåverkande sektorerna i länet utgörs av transporter och arbetsmaskiner samt energiförsörjning

Mål: De samlade utsläppen av växthusgaser i länet, i absoluta tal, ska ha minskat med minst 40 procent till år 2030, jämfört med år 1990
Indikator: Klimatpåverkande utsläpp per invånare
Baslinje: 2 380 000 tonCO2-ekvivalenter, år 1990
Källa: Naturvårdsverket, miljomal.se

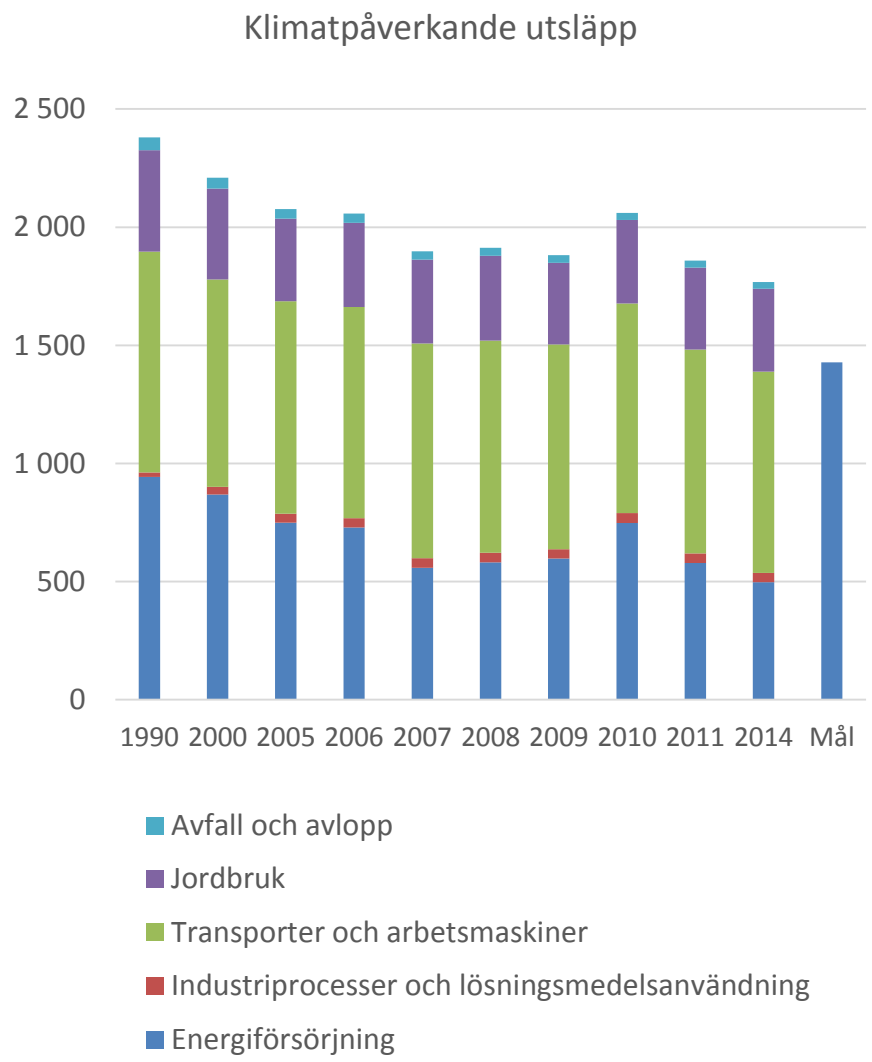

G. Kapacitetsstarkt bredband

I digital agenda för Sverige har regeringen angett att Sveriges mål ska vara bredband i världsklass = 90 % av befolkning och arbetsställen bör ha tillgång till minst 100 Mbit/s senast 2020. I Uppsala län finns stora brister. Många har tillgång till ADSL, men med låg hastighet, vilket gör det svårt att utföra arbete och tjänster på ett smidigt sätt. Det högre målet på minst 95 procent är satt till 2030.

Mellan 2011 och 2015 har andelen hushåll med bredband ökat från 41 % till 67 % , och bland arbetsplatser har andelen ökat från 34 % till 52%. I riket uppgår andelarna till 68 % och 58 %.

Mål: Minst 95 procent av alla hushåll och verksamheter ska vara anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband på minst 100 Mb/sek till 2030.
Indikator: Andel befolkning och arbetsställen som har tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s
Baslinje: 2015 (67 % bef, 52 % arb)
Källa: Post- och Telestyrelsen

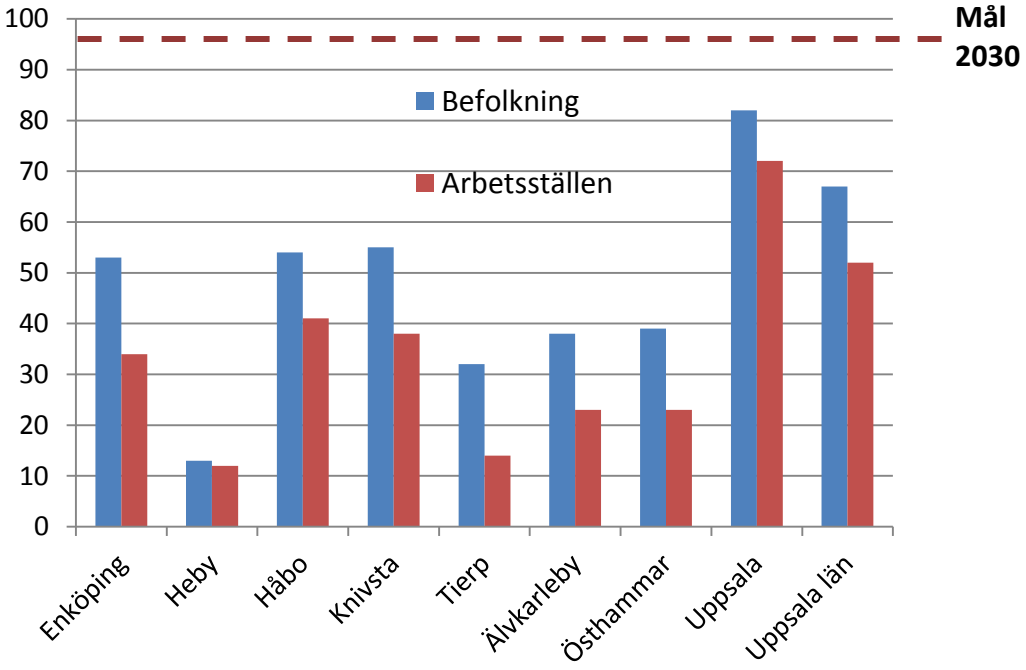

H. Fördubblad kollektivtrafik

Resandet med kollektivtrafik i länet har ökat med en tredjedel sedan 2006, framför allt inom tågtrafiken. Cirka 40 miljoner resor gjordes med kollektivtrafiken i Uppsala län under 2014, varav 22 miljoner i stadstrafiken i Uppsala.

Under 2014 uppgick kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserande resandet i länet till 26 procent.

Målen för kollektivtrafiken fastställs i trafikförsörjningsprogrammet för Uppsala län.

Mål: Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030.
Indikator: Andel resor i kollektivtrafiken
Baslinje: 2014
Källa: Kollektivtrafikförvaltningen UL

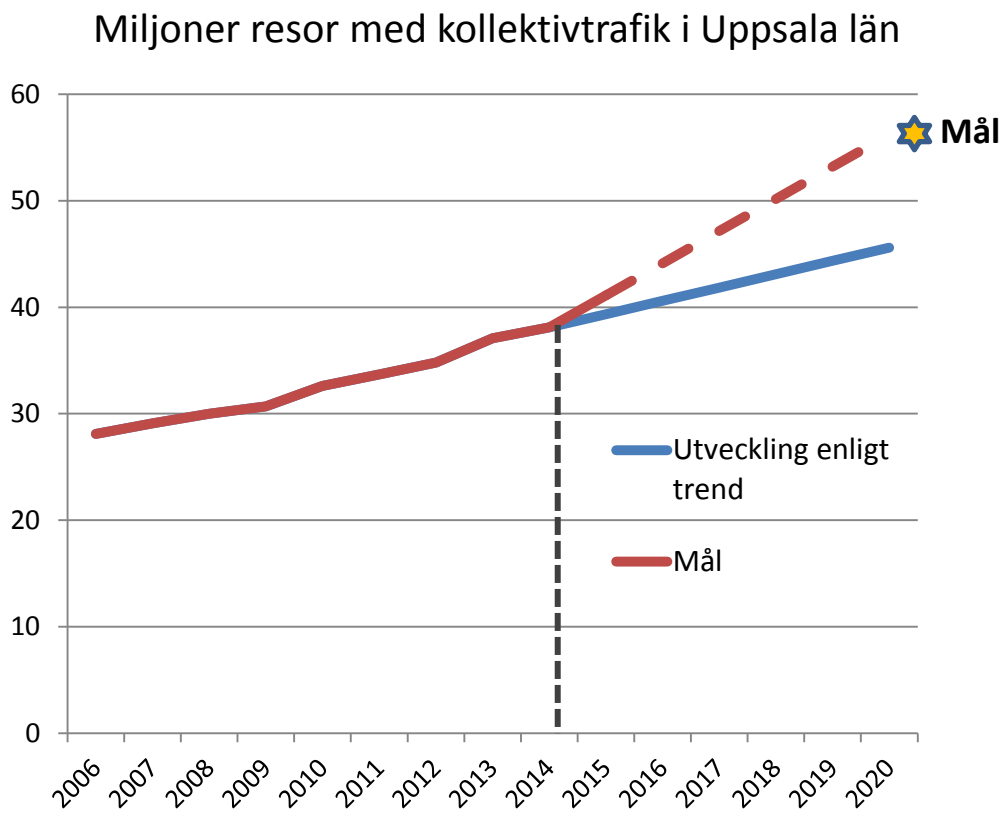

EN NYSKAPANDE REGION

I. Antalet globalt konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag ska öka. Indikatorer: antalet exporterande företag och exportvärdets andel av BRP.

J. Privata och offentliga investeringar i FoU ska uppgå till minst 6 % av bruttoregionalprodukten (BRP).

K. Antal nystartade företag per år ska överstiga 13 företag per 1000 inv.

I. Globalt konkurrenskraftigt näringsliv

Tidigare studier visar att Uppsalaregionens internationella företag har god konkurrenskraft och att regionens exportsektor är liten men konkurrenskraftig.

Eftersom merparten av framtida tillväxt sker utanför landets gränser behöver antalet konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag öka. Detta mäts i antalet företag som exporterar och det samlade exportvärdets andel av BRP.

Mål: Antalet globalt konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag ska öka.
Indikator: Antalet exporterande företag och exportvärdets andel av BRP (varor).
Baslinje: 924 år 2013 och 17 % år 2013
Källa: Statistiska centralbyrån, Företagsregistret

	Antal exporterande företag	Andel av alla företag (minst 1 syss)
2010	875	8%
2011	851	8%
2012	842	7%
2013	924	8%

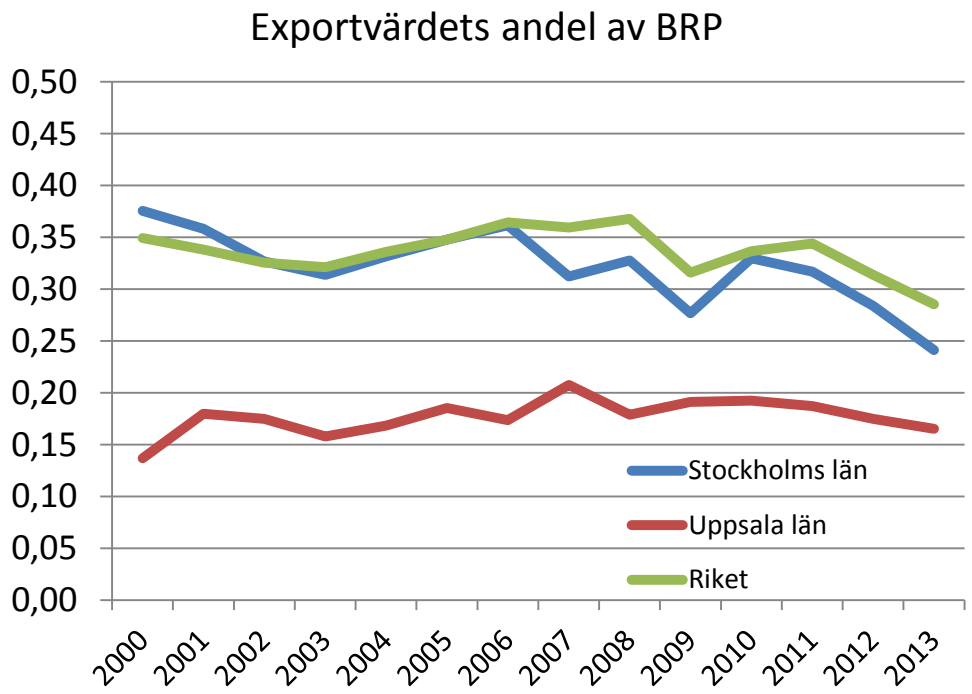

J. FoU-investeringar

En av kärnindikatorerna i strategin Europa 2020 är andelen av privata och offentliga investeringar i FoU. Målet för EU är att nå 3 procent, i Sverige eftersträvas 4 procent.

FoU-intensiteten i Uppsala län är högst i Sverige, och utmärker sig även i ett internationellt perspektiv.

De offentliga investeringarna i FoU svarar för ca 70 % av investeringarna I Uppsala län. 5,8 procent av BRP motsvarar omkring 7,4 miljarder kronor.

Mål: Privata och offentliga investeringar i FoU ska uppgå till minst 6 % av bruttoregionalprodukten (BRP). (Bas: 5,8 % år 2013.)
Indikator: Offentliga och privata investeringar i FoU som andel av bruttoregionalprodukt (BRP)
Baslinje: 5,8 %, år 2013
Källa: Statistiska centralbyrån

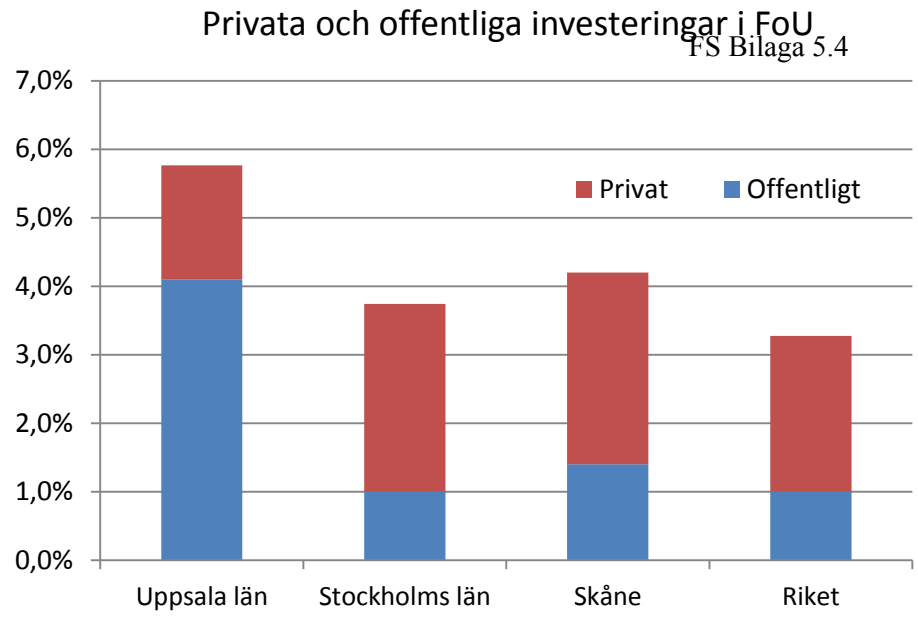

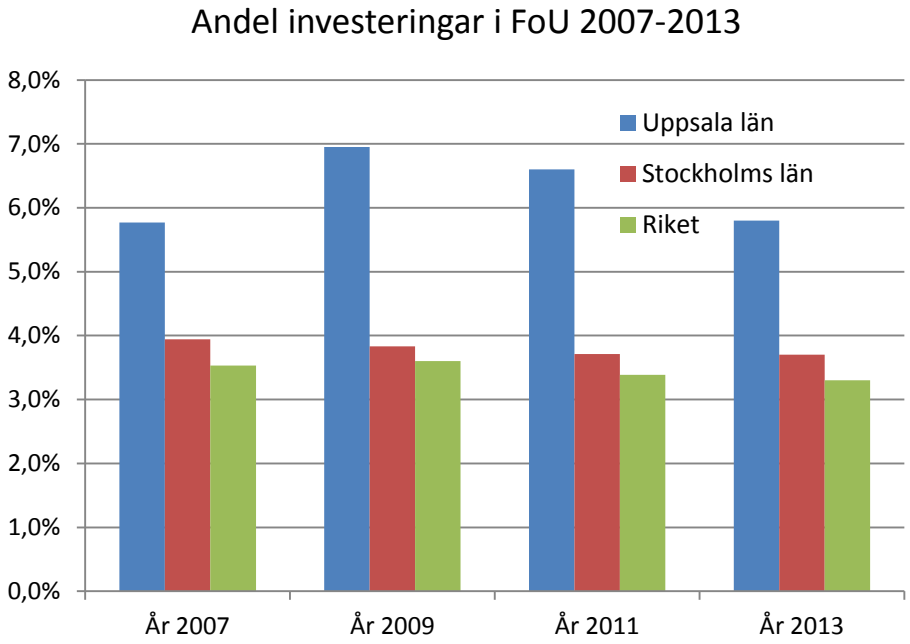

K. Nyföretagande

Nyföretagandet i länet följer utvecklingen för riket. I riket startades 11,9 företag per tusen invånare år 2014. I Uppsala län startades ca 2 600 nya företag år 2014, vilket motsvarar 11,6 företag per tusen invånare 16-64 år. Trenden över de tre senaste mättillfällena är svagt positiv, men länet når ännu inte målet om 13 företag per 1000 invånare.

Utfallet påverkas av konjunkturutvecklingen , näringslivets struktur i olika kommuner och nyföretagaranda.

Kommun	Per 1000 invånare år 2014	Totalt (antal)
Enköping	12,1	306
Heby	13,0	106
Håbo	12,9	162
Knivsta	13,4	133
Tierp	10,9	134
Uppsala	11,7	1 617
Älvkarleby	8,2	45
Östhammar	8,5	108
Länet	11,6	2 611

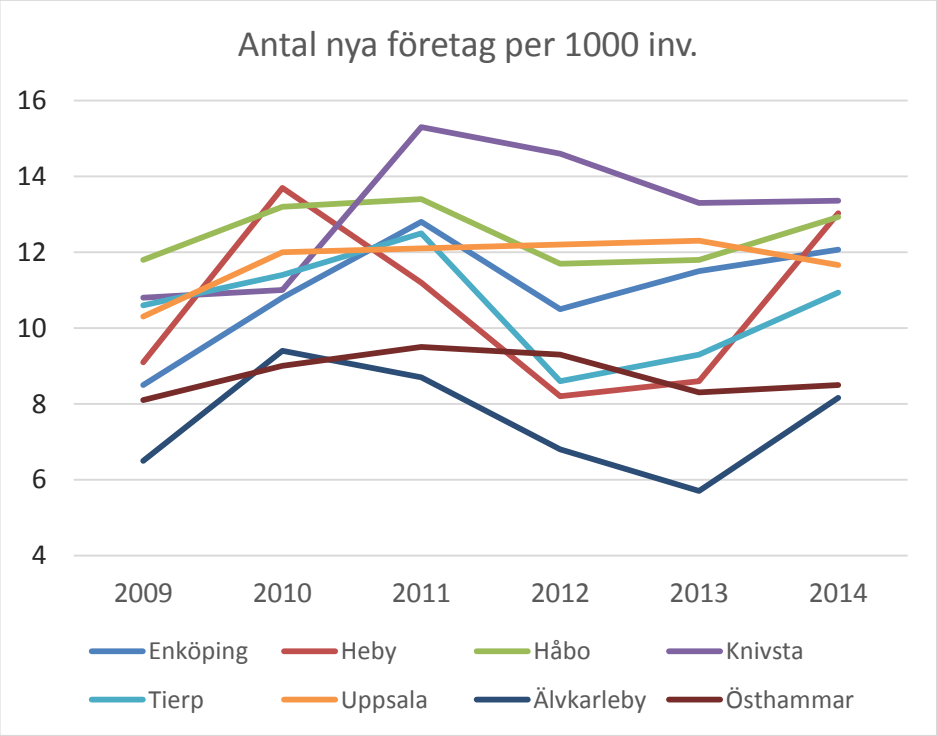

Mål: I Uppsalaregionen ska det årligen startas minst 13 företag per 1000 invånare
Indikator: Antalet nystartade företag per 1000 invånare (16-64 år)
Baslinje: 11,6 år 2014
Källa: Tillväxtanalys